

kommunerne, der afgør, hvorvidt en bestemt person kan få en ydelse eller kan få hjemme-hjælp.

Det mener vi burde være et princip, som regeringen i højere grad skulle indrette lovgivningen efter – både den centrale lovgivning og selvfølgelig også den lovgivning, der gælder for kommunerne. Derved får man i højere grad nogle love, hvor det er sådan, at der er nogle retssikrede principper, inden for hvilke både Folketinget, ministeren og kommunerne opererer. Det mener vi ikke står i modsætning til, at der stadig væk er et kommunalt selvstyre. Det kan vi jo se på andre områder.

Så er der de ældres boligforhold, som også har været til behandling for ganske nylig i dette Ting, og det er helt klart, at hovedproblemet er, at princippet længst muligt i eget hjem og en utilstrækkelig plejehjemssektor simpelt hen har givet nogle alvorlige problemer. Det skal være sådan, at de ældre – det er der også andre ordførere der har været inde på – reelt har en valgmulighed, nemlig muligheden for at vælge forskellige typer af boliger, som svarer til deres behov, for det, der er godt for én gruppe af ældre, er ikke nødvendigvis godt for en anden, der altså har et andet behov, som måske er fysisk eller psykisk svagere, eller som på anden måde er kommet i en situation, hvor de ikke kan klare sig selv.

Det, vi skal have udviklet, er forskellige boligtilbud til ældre, som de kan vælge imellem, så de kan få deres egen bolig, deres egen lejekontrakt og deres egen rettighed over en lejet eller ejet bolig, hvortil der er knyttet passende ressourcer. Og passende ressourcer er selvfølgelig både servicefaciliteter og ansatte, som kan gå ind i hjemmene – og vel at mærke ikke ansatte, der går ind over de ældres dørtærskel, uden at de selv ønsker det, men netop ansatte, som fungerer som service for de ældre, hvis der er et sådant behov.

Det vil sige, at det er en nyudvikling af hele ideen omkring plejehjemssektoren, hvor man går væk fra at lave egentlige, skal vi sige samlede anstalter, hvor man bare samler ældre på nogle stuer, hvor det er sådan, at de ansatte kan gå ind i de ældres boliger, uden at de ældre ønsker det, og hvor det er sådan, at de bliver tvunget til at spise i fællesarealer, selv om de ikke ønsker det.

Man skal i højere grad have et princip ind om de ældres boligforhold, der sikrer, at de hele tiden kan bevare det, der hedder selvrespekten

og værdigheden. Også selv om de bliver mere og mere svagelige, og også selv om de mister nogle af deres fysiske udfoldelsesmuligheder, skal de kunne bevare deres værdighed så lang tid, som det overhovedet kan lade sig gøre – resten af deres liv. Det er vigtigt, at vi prøver at udvikle boligsektoren på den måde, og man må sige, at dét har man indtil nu ikke formået at lægge frem.

Nogle af dagsordenerne handler jo også om de psykisk handicappede, og dér har der været en lang, og man kan sige til dels god udvikling, hvor man har fået en stor del af de psykisk og fysisk handicappede ud fra nogle af plejehjemmene og fået dem placeret i § 68-bofællesskaber og i lignende boliger.

Men her er et af problemerne, at kommunerne – igen kommunerne, kan vi sige – har en forholdsvis fast normering for, hvad de mener der skal være af personale til § 68-bofællesskaber. Det er i hvert tilfælde sådan, at man ikke altid i kommunerne tager hensyn til, at de, der bor i § 68-bofællesskaberne, kan have vidt forskellige og krævende forhold. Det betyder – det gælder ikke alle kommuner, vil jeg sige; nogle kommuner har fundet ud af at indrette dem – at man rent faktisk kan komme ud for, at meget stærkt handicappede bliver placeret i bofællesskaber, der er beregnet til personer, som i mange henseender er velfungerende. Det er en af årsagerne til, at man i de her år – selv om der har været en meget positiv udvikling med § 68-bofællesskaberne – ser en tilbagevenden igen fra § 68-bofællesskaberne til plejehjemmene, men plejehjemmene er jo ikke med de nuværende normeringer og den nuværende opbygning gearet til det, man hælder på dem.

En tredje ting, jeg vil nævne, vedrører folkepensionen, hvor vi godt vil prøve at fremhæve det princip, som vi mener man skal udvikle, og som jeg vil kalde et individualprincip. Det vil sige, at man går væk fra at betragte de enkelte pensionister som afhængige af hinanden i økonomisk henseende. Man skal i højere grad betragte hver person som et selvstændigt individ i forhold til sociallovgivningen, således at den pension, folk får, er en individuel tildeling og de sociale ydelser og den hjælp, de får, er en individuel tildeling, som er givet på grundlag af den enkelte persons behov ud fra sociallovgivningen.

Man skal væk fra den tendens, der har været til gensidig forsøgelse, der ligesom et fortidsdyr, en tyrannosaurus rex, omklammer vores